

Mätning av vitmossa i Öjsjömyrarna, Jämtland

Delrapport

2020-11-12

Författaren har hela ansvaret för innehållet (text och bilder) i denna rapport. Innehållet ska inte tolkas som Europeiska unionens eller EU-kommissionens officiella ståndpunkt.

The author has full responsibility for the content (text and images) of this report. The content should not be interpreted as the official view of the European Commission or the European Union.

Författare

Fredrik Larsson

Beställare

Elin Götzmann, Länsstyrelsen i Jämtlands län

Omslag

Mätpunkt 9 vid Öjsjömyrarna. Foto: Fredrik Larsson

Diarienummer hos Länsstyrelsen i Jämtlands län

512-9009-2021

Med bidrag från Europeiska
unionens LIFE-program

PM

Årlig vitmossemätning i Natura 2000 – området Öjsjömyrarna 2020

Årlig vitmossemätning i Natura 2000-området Öjsjömyrarna 2020

Pro Natura

November 2020

Text och foto:

Fredrik Larsson

Telefon: 0736 – 855463

e-post: fredrik.larsson@pro-natura.net

Framsida:

Mätpunkt 9 vid Öjsjömyrarna.

Pro Natura har på uppdrag av Länsstyrelsen i Jämtlands län utfört ett pilotprojekt där tillväxt av vitmossa mäts. Uppdraget ingår som en del av projektet GRIP on Life IP. De områden som ingått i uppdraget är Natura 2000-områdena Tysjöarna, Öjsjömyrarna och Brötarna. I samråd med beställare utformades omfattningen på vitmossemätningen till att alla tre områdena ingår i undersökningen men att data inte samlas in på alla områden under alla åren. Projektet fortgår till 2023.

Den årliga uppföljningen av vitmossemätning sker inom Öjsjömyrarna. Fältarbete utfördes 13 oktober 2020. Vädret var molnigt med ett par plusgrader.

Fältarbetet utfördes av Fredrik Larsson, Pro Natura.

Samtliga bilder i denna rapport är tagna av Fredrik Larsson.

Sammanfattning

Den 13 oktober 2020 utfördes vitmossemätning i Natura 2000-området och tillika naturreservat Öjsjömyrarna. Totalt undersöktes 15 mätpunkter (10 undersöknings punkter och 5 kontroll punkter). 2 undersöknings punkter konstateras vara nedtrampade av älg. Övriga mätpunkter gick bra att mäta. Medeltillväxten för de 8 (2 bortfallna) undersökningspunkterna är 9,0 mm medan för de 5 kontrollpunkterna är medelvärdet 26,8 mm, se tabell 1. Inga statistiska analyser har utförts. Bild 3 och 4 visar den visuella skillnaden på hur vitmossan växer över mätplattan. Växtligheten noterades i form av vilka arter som växer i direkt anslutning till mätpunkten. De vanligaste växterna var trådstarr och tranbär. Resultatet kommer inte analyseras och utvärderas förrän senare under arbetet.

Vitmossemätning – pilotprojekt

Återinventering av vitmossemätningen har fungerat bra. Av totalt 15 mätpinnar hade 2 stycken trampats ned av älg medan övriga 13 var intakta.

Bild 1. En mätpunkt med typisk vegetation av tranbär, nålstarr och blodrot.

Öjsjömyrarna är det område som valdes att undersökas årligen. Här finns 15 mätpunkter. Två transekter där fem undersökningspunkter sattes ut i anslutning till transekten och ett område där fem kontrollpunkter valdes ut. Två av femton mätpinnar var nedtrampade av älg. Båda i samma stråk. Dessa två mätpinnar står kvar i fält men är inte fortsatta mätpunkter i pilotprojektet.

Mätning utfördes till en början enligt plan med mosshöjdsjäkaren, bild 2, nedan. Mosshöjdsjäkaren fångade dock upp kärlväxter som tranbär, nålstarr, hirsstarr och trådstarr. Arter som är mycket vanliga i dessa våtmarker. Därför valdes att inte använda mosshöjdsjäkaren och istället direkt mäta med tumstock, bild 3. Detta gav en bättre indikation på vitmossans tillväxt istället för kärlväxternas täthet. För att få ett mer korrekt värde valdes också att mäta på fyra platser på plattan.

Bild 2 – mosshöjdmätaren som fångades upp av kärlväxtvegetationen snarare än vitmossa.

Växtligheten noterades i form av vilka arter som växer i direkt anslutning till mätpunkten. Detta ger en möjlighet att se en eventuell förändring i vegetation. De vanligaste växterna var trådstarr och tranbär. I kontrollpunkterna växte nästan uteslutande enbart taggstarr vid samtliga fem mätpinnar.

Kort om 2020 års resultatet:

Öjsjömyrarna	Mätpunkts-id	tillväxt 1 (mm)	tillväxt 2 (mm)	tillväxt 3 (mm)	tillväxt 4 (mm)	Medelvärden (mm)
Transekt 2	1	3	2	0	6	2,8
	2	5	4	9	4	5,5
	3	5	10	13	0	7,0
	4	30	35	25	30	30,0
	5	15	20	8	10	13,3
Transekt 3	6	-	-	-	-	-
	7	2	0	0	0	0,5
	8	-	-	-	-	-
	9	18	9	7	12	11,5
	10	0	0	0	7	1,8
Kontroll	11	15	29	12	27	20,8
	12	24	17	22	16	19,8
	13	19	34	32	24	27,3
	14	34	32	29	31	31,5
	15	28	30	39	41	34,5

Tabell 1. Data från 2020 års mätning. Medelvärde är medelvärdet på de fyra mätpunkterna som i tabellen anges Tillväxt 1 - 4.

Tillväxten av vitmossa har tydlig kunnat ses och mätas. Tillväxten på kontrollpunkterna (mätpunkts-id 11 – 15) är större även om mätpunkts-id 4 också har en högre tillväxt. På kontrollpunkterna kunde man nästan inte ens se plattan på grund av överväxt av vitmossa, bild 4.

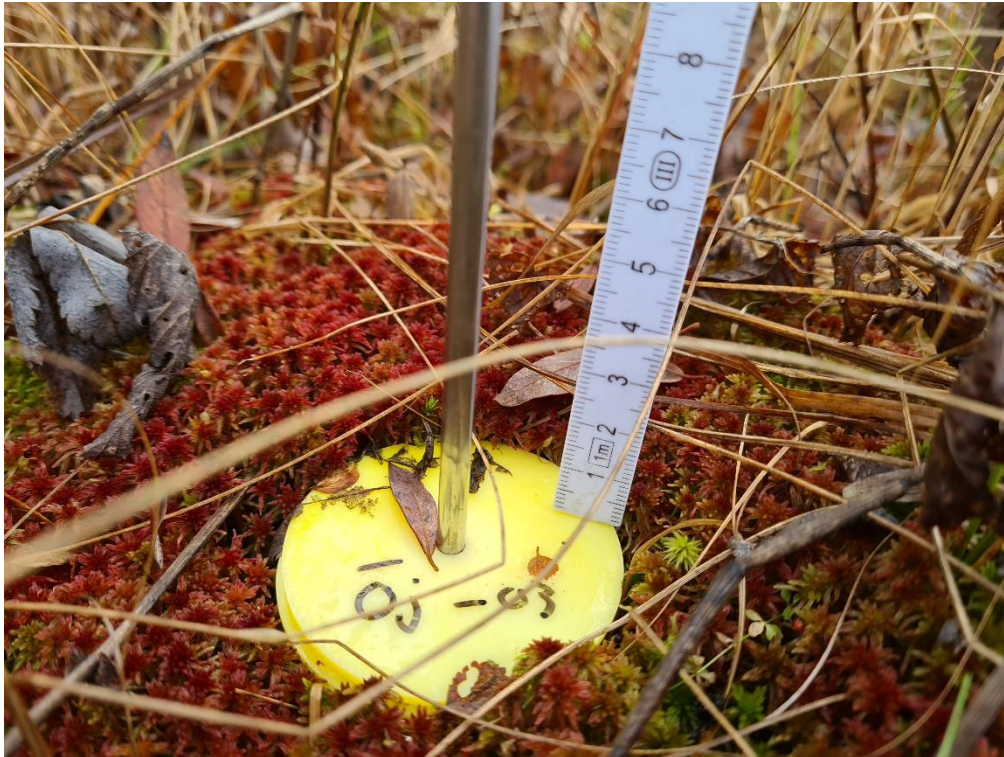

Bild 3. Undersökning vid mätpunkt 3, 7 mm i medelvärde.

Bild 4. Mätning vid kontroll med betydligt högre tillväxt, 27,3 mm i medelvärde.

Utförare Pro Natura Träringen 66b 416 79 Göteborg Handläggare Pro Natura Fredrik Larsson	Dokumentnamn	Sidnummer (antal sidor)
	Årlig vitmossemätning i Natura 2000 – området Öjsjömyrarna 2020	7
		Datum 2020-11-12
		Version 1:1

Pro Natura

Med bidrag från Europeiska unionens LIFE-program